

**OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA KADRLAR
SIFATINI BAHOLASH**

Sodiqova N.T

Osiyo xalqaro universiteti

Bobojonova M.J.

Osiyo xalqaro universiteti

Annotatsiya: *So'nggi o'n yilliklarda iqtisodiy fan inson omilini va mehnatning iqtisodiyotdagi rolini tushunishga yangicha yondashuvni – inson kapitali nazariyasini ishlab chiqdi. Zamonaviy sharoitda inson kapitali, uning hajmi, sifati va iqtisodiy faoliyatning har qanday sohasida foydalanish shakllari iqtisodiy o'sish, raqobatbardoshlik va samaradorlikning asosiy omillari hisoblanadi.*

Kalit so'zlar: *Innovatsiya, oliv ta'lif, ta'lif, inson kapitali, raqobatbardoshlik, kasbiy bilim.*

Iqtisodiyotning innovatsion shakliga o'tish xodimlarning kasbiy va malaka darajasini sezilarli darajada oshirishni va ularning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishni nazarda tutadi. Bu jarayon va uning sur'ati to'g'ridan-to'g'ri butun kadrlar tayyorlash tizimining sifatiga bog'liq, ayniqsa oliv o'quv yurtlarida, chunki ular nafaqat mutaxassislar, tadqiqotchilar va menejerlarni, balki umumta'lim maktablari va kollejlari o'qituvchilarini ham tayyorlaydilar. Mutaxassislarni tayyorlash sifati ham, ularning kelajakdag'i faoliyati samaradorligi ham ko'p jihatdan o'qituvchining malakasi, malakasi, mehnat va yashash sharoitlari, axloqiy fazilatlari va umumiyligiga madaniyatiga bog'liq.

Shuni ta'kidlash kerakki, oliv ta'lif tizimi xodimlarining shaxsiy va kasbiy fazilatlari, ya'ni ularning inson kapitali sifati katta ahamiyatga ega, chunki amalg'a oshirilayotgan islohotlarning asosiy maqsadi (shu jumladan ta'lif sohasida) gorizontal asosda yangi iqtisodiy munosabatlarni shakllantirishdir. va xo'jalik yurituvchi sub'ektlar o'rtasidagi vertikal aloqalar. Shuning uchun xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning inson kapitalini tavsiflovchi bilim, ko'nikma, qobiliyat va boshqa parametrlarning sifat xususiyatlari muhim ahamiyatga ega. Ularning o'zaro ta'siri asosida inson kapitali bozori orqali amalg'a oshiriladigan yangi mehnat munosabatlari shakllanadi.

Oliv ta'lif xodimlarining inson kapitali sifatini baholash uchun uni sog'liqni saqlash, bilim, ko'nikma, qobiliyat va motivatsiyalar fondini o'z ichiga olgan ajralmas tizim sifatida ko'rib chiqish kerak, bu ularning ish sifatini oshirish maqsadida ta'lif xizmatlari va boshqa tadbirlarni taqdim etish jarayonida oqilona foydalaniladi va daromadni oshiradi.

Zamonaviy iqtisodiy rivojlanish ishlab chiqarishning intellektual intensivligining oshishi, mutaxassislarining inson kapitali sifatiga talablarning oshishi, shuningdek uni boshqarish texnologiyalarining murakkabligi bilan tavsiflaniadi. "Inson kapitali" iqtisodiy kategoriyasini va uning tarkibiy qismlarini to'g'ri talqin qilishning ahamiyati xorijiy mualliflarning asarlarida ko'rsatilgan. Yetarli miqdordagi investitsiya resurslari bilan inson kapitalini shakllantirish va samarali boshqarish mumkin. Chet ellik tadqiqotchilarining ta'kidlashicha, aynan xodimlarning inson kapitali sifati firmaning strategik boshqaruvi muvaffaqiyatini belgilaydi.

Chuqur kasbiy bilimlarni shakllantirish asosan oliy ta'lif sohasida sodir bo'ladi. Bu oliy o'quv yurtlari talabalari o'rtasida teng kapitalni shakllantirish jarayonida oliy ta'lif xodimlarining inson kapitali sifatining asosiy rolini aks ettiradi. Binobarin, oliy ma'lumotli xodimlarning inson kapitali sifati iqtisodiyotning real sektorini mutaxassislarining umumiyligi va kasbiy kompetentsiyalarini shakllantirish jarayonida vosita sifatida ko'rib chiqilishi kerak.

Universitet professor-o'qituvchilarining inson kapitalining sifati uning tarkibiy qismlari yig'indisining universitetning ta'lif faoliyati maqsadlari va shartlariga, shuningdek, jamiyatning oliy ta'lif tizimiga va ijtimoiy munosabatlarga bo'lgan talablariga muvofiqligi darajasini anglatadi. dinamik rivojlanayotgan jamiyat.

Shuning uchun professor-o'qituvchilarining inson kapitalidan samarali foydalanish uchun sog'liqni saqlash, axloq, ijodiy tarkibiy qism, professor-o'qituvchilarining faoliyati va tashkil etilishi, ularning bilimlari va kasbiy mahorati iqtisodiyot va jamiyat talablariga javob berishi zarur. Shuning uchun professor-o'qituvchilarining inson kapitali sifatini ob'ektiv baholash uchun uning asosiy tarkibiy qismlarini tavsiflash kerak.

Jahon Sog'liqni saqlash tashkiloti Konstitutsiyasiga ko'ra, Salomatlik nafaqat kasallik yoki zaiflikning yo'qligi, balki to'liq jismoniy, ruhiy va ijtimoiy farovonlik holatidir. Binobarin, professor-o'qituvchilarining inson kapitali sifatini belgilaydigan ushbu komponentning asosiy xususiyatlari quyidagilardir:

- o'qituvchilarining kasallanish darajasi;
- kasalliklar tufayli yo'qlik soni, ish qobiliyati;
- jarohatlar va kasbiy kasalliklar darajasi;
- o'qituvchining stressga chidamliligi;
- asab tizimining holati;
- jismoniy ma'lumotlar.
- yomon odatlarning mavjudligi yoki yo'qligi;
- ularning faoliyati va hayot sifatidan psixologik qoniqish.

Faoliyat-bu o'qituvchining harakat qilish, maqsadlariga erishish va qobiliyatlarini ro'yobga chiqarish qobiliyati. Bu harakatlarning barchasi oqilona bo'lishi, yakuniy ijobiy natijaga qaratilgan bo'lishi kerak. Bu, shuningdek, o'qituvchining tashkiloti kabi

komponentga bog'liq. Ushbu komponent ixtiolar, patentlar, innovatsion takliflar soni, ta'lif xizmatlarini taqdim etishning yangi usullari soni, yangi kurslarni ishlab chiqish intensivligi (shu jumladan ularning to'liq uslubiy ta'minoti), mualliflik huquqi, aniqlik, ratsionallik, maqsadlilik, majburiyat va samarali hamkorlik qilish qobiliyati bilan belgilanadi. o'qitish va talabalar jamoasi.

Inson kapitalining sifatini tavsiflovchi navbatdagi tarkibiy qismi bu ta'lmdir.

Ta'lif ta'lif, kasbiy rivojlanishning intensivligi va samaradorligi, o'z-o'zini rivojlantirish va o'z-o'zini tarbiyalash qobiliyati, o'qitish va o'z-o'zini o'rganish jarayonida olingan kasbiy va shaxsiy kompetentsiyalar kabi ko'rsatkichlar bilan tavsiflanishi mumkin.

Professionallik, shuningdek, professor-o'qituvchilarining inson kapitali sifatining ajralmas xususiyatidir. Barcha etakchi universitetlarda doktorlik yoki fan nomzodi ilmiy darajasiga ega o'qituvchilar ulushi ortib bormoqda. Ilmiy darajaga ega bo'lgan o'qituvchilar soni universitetni davlat va jamoat akkreditatsiyasining asosiy ko'rsatkichlaridan biridir. O'qituvchilarining kasbiy mahoratini oshirish uchun universitetlarning ham, davlatning ham xarajatlari ortib bormoqda. Malaka oshirish orqali ma'ruzalar va amaliy mashg'ulotlarni o'tkazishning innovatsion usullari va usullarini joriy etish, talabalarning mustaqil ishlarini faollashtirish orqali ta'lif xizmatlarining sifati yaxshilanadi.

Oliy ta'lif sohasida yuqori malakali kadrlar etishmasligi universiteti innovatsion rivojlanishiga to'sqinlik qiladi. Kasbiy mahoratning eng muhim xususiyatlari bu mahorat, malaka darajasi, o'qituvchilik tajribasi, ko'rsatilayotgan ta'lif xizmatlarining sifati va boshqalar.

Professor-o'qituvchilarining inson kapitalini rivojlantirish uzlusiz ta'lif jarayonida asosiy vakolatlarni o'zlashtirishni nazarda tutadi. Inson kapitalining asosiy xususiyati uning inson hayotida to'planishi bo'lganligi sababli, Evropa Kengashi bir qator asosiy vakolatlarni aniqladi, xususan:

- 1) og'zaki va yozma shaklda fikrlarni tushunish va ifoda etish, shuningdek og'zaki nutq orqali o'zaro ta'sir o'tkazish qobiliyatida namoyon bo'ladigan ona tilidagi muloqot;
- 2) xorijiy lug'at va funktsional grammatikani bilishda, shuningdek xorijiy mamlakatlarning ijtimoiy-madaniy xususiyatlarini bilishda namoyon bo'ladigan chet tillaridagi aloqa;
- 3) matematik savodxonlik va kundalik vaziyatlarda bir qator muammolarni hal qilish uchun matematik fikrlashni rivojlantirish va qo'llash, muammolar va xulosalarni aniqlash uchun bilim asoslardan foydalanish va ushbu bilimlarni inson ehtiyojlarini qondirish uchun qo'llash qobiliyatida namoyon bo'ladigan fan va texnikadagi asosiy vakolatlar;
- 4) axborot jamiyati texnologiyalaridan ishonchli foydalanishda ifodalangan kompyuter savodxonligi;

5) o'rganish va sabr qilish istagi, o'z mashg'ulotlarini tashkil qilish qobiliyatida namoyon bo'ladijan o'rganish ko'nikmalarini egallash;

6) shaxslarning jamoat va ish hayotida samarali va konstruktiv ishtirok etishiga, shuningdek, kerak bo'lganda nizolarni hal qilishga imkon beradigan xulq-atvor shakllaridan foydalanishda ifodalangan ijtimoiy va fuqarolik kompetentsiyalari;

7) ijodkorlik, innovatsiya va tavakkal qilish orqali g'oyalarni hayotga tatbiq etish qobiliyatida, shuningdek, o'z maqsadlariga erishish uchun loyihalarni boshqarish qobiliyatida namoyon bo'ladijan yangilik va korxona hissi

8) madaniy sohada o'z-o'zini anglash qobiliyati va xabardorligi, bu g'oyalarni turli yo'llar bilan ijodiy amalga oshirish muhimligini tushunishda aks etadi.

Zamonaviy sharoitda inson kapitalining sifati ta'lim jarayonlarini takomillashtirish asosida jamiyatning yanada rivojlanishini belgilaydi.

Zamonaviy O'rta maktab o'qituvchisi oldida mehnat bozori uchun eng muhim vakolatlarga ega bo'lgan universitet bitiruvchisi shaxsini shakllantirish qiyin vazifa turibdi.

Kasbiy kompetentsiyalar bilan bir qatorda, bu tanqidiy fikrlash, mustaqil ishlash, faoliyatni rejalashtirish, ma'lumot to'plash va tahlil qilish, jamoada ishlash va boshqalar kabi umumiy kompetentsiyalar. Shu munosabat bilan oliy maktab o'qituvchisining inson kapitali sifatiga qo'yiladigan talablar sezilarli darajada oshdi. Talaba davlat va oliy ta'lim standartlarida belgilangan kompetentsiyalarni rivojlantirishi uchun o'qituvchilarning o'zları ularni to'liq o'zlashtirishlari kerak.

Oliy ta'lim xodimlarining inson kapitali sifatini tahlil qilish bunday muassasalar tomonidan ko'rsatilayotgan ta'lim xizmatlari sifatini baholash imkonini beradi. Inson kapitali sifatini har tomonlama ko'rib chiqish nafaqat O'zbekiston va uning tarkibiy tuzilmalari milliy siyosatining ustuvor yo'naliishi sifatida, balki iste'mol, markazlashtirilgan va byudjetdan tashqari moliyalashtirish uchun raqobatlashadigan ta'lim muassasalari faoliyati masalalari majmuasiga ham kiritilishi kerak, ularning asosiy dalili yuqori sifatdir.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Sodiqova, N. (2023). A POLITICAL ECONOMY ANALYSIS OF ECONOMIC SECURITY. *Modern Science and Research*, 2(12), 559-568.
2. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). TASHKILOTNING INNOVATION FAOLIYATI SAMARALIGINI BAHOLASH. STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS, 1(2), 286-294.
3. Qudratova, G. M., & Sodiqova, N. T. (2024). RAQOBAT TUSHUNCHASI, UNING TURLARI VA USULLARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(2), 459-463.

4. To'rayevna, S. N. (2024). YANGI IQTISODIYOT VA UNING MOLIYA BOZORLARIGA TA'SIRI. *Gospodarka i Innowacje.*, (45), 333-339.
5. Sodiqova, N. (2024). IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA INNOVATSION SIYOSAT VA UNING SHAKLLANISH XUSUSIYATLARI. *Modern Science and Research*, 3(6).
6. Sodiqova, N. (2024). TECHNOLOGY DISCOURSE AND THE POLITICAL ECONOMY OF NEW MEDIA. *Modern Science and Research*, 3(2), 376-384.
7. To'rayevna, S. N. (2023). DEMOKRATIYA VA IQTISODIYOT O'Rtasidagi MUNOSABAT" SIYOSIY SHAXS" NAZARIDAN. *Gospodarka i Innowacje.*, 42, 387-394.
8. To'rayevna, S. N. (2023). YANGI IQTISODIYOTDA RAQAMLI MEHNAT.
9. Sodiqova, N. (2024). THE MAIN METHODS OF SELECTING INNOVATIVE PROJECTS. *Modern Science and Research*, 3(6), 682-687.
10. Sodiqova, N. (2024). MANAGEMENT OF INNOVATIONS IN ENTERPRISE ACTIVITY OPPORTUNITIES TO USE FOREIGN EXPERIENCE. *Modern Science and Research*, 3(6), 688-695.
11. Sodiqova, N. (2024). THE MAIN STAGES OF THE INNOVATION PROCESS IN THE ENTERPRISE AND ITS MANAGEMENT. *Modern Science and Research*, 3(6), 703-709.
12. To'rayevna, S. N. (2023). YETAKCHILIK USLUBI SIFATIDA MURABIYOTDAN FOYDALANISH MENEJERLARNI TAYYORLASH. *Gospodarka i Innowacje.*, 42, 399-408.
13. Turayevna, S. N. (2024). THE ESSENCE AND CONTENT OF THE CONCEPT OF EMPLOYEE MOTIVATION IN BUSINESS MANAGEMENT. *Gospodarka i Innowacje.*, 48, 554-558.
14. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). STAGES OF BUSINESS VALUATION. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(2), 167-175.
15. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASI BANKLARIDA XMHSNI TADBIQ ETISH XUSUSIYATLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 253-258.
16. Sodikova, N. (2024). OTMdA "Iqtisodoyotda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va tizimlari" fanini o 'qitishda raqamli texnologiyalarning o 'rni. *Modern Science and Research*, 3(1), 1-4..
17. Sodiqova, N. (2023). Digital Labor in the New Economy. *Modern Science and Research*, 2(10), 293-300.
18. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). INNOVATIVE MANAGEMENT AS A FACTOR OF SUCCESSFUL DEVELOPMENT OF AN ENTERPRISE. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(2), 315-320.
19. To'rayevna, S. N. (2024). KORXONA FAOLIYATIDA INNOVATSIALARNI BOSHQARISHNING XORIJ TAJRIBASIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.
20. To'rayevna, S. N. (2024). TADBIRKORLIK SOHASINI MALAKALI KADRALAR BILAN TA'MINLASHNING ASOSIY YONALISHLARI.

21. Sodiqova, N. (2024). KORXONALARDA INNOVATSION LOYIHALARNI BAHOLASH TARTIBI VA TANLASH USULLARI. *Modern Science and Research*, 3(6).
22. Sodiqova, N. (2024). KORXONADA INNOVATSIYANING MOHIYATI VA UNING ASOSIY TUSHUNCHALARI. *Modern Science and Research*, 3(6).
23. To'rayevna, S. N. (2024). KORXONALARDA INNOVATSION LOYIHALARNI BAHOLASH TARTIBI VA TANLASH USULLARI.
24. To'rayevna, S. N. (2024). IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA INNOVATSION SIYOSAT VA UNING SHAKLLANISH XUSUSIYATLARI.
25. To'rayevna, S. N. (2024). TEXNOLOGIYA DISKURSI VA YANGI MEDIA SIYOSIY IQTISODIYOTI.
26. To'rayevna, S. N. (2023). Biznes Sohasida Xodimlarni Topish Va Tanlash Bosqichlari. *Miasto Przyszlosci*.
27. To'rayevna, S. N. (2024). KORXONANING MOLIYAVIY BAQARORLIGI: OMILLARI VA KO 'RSATKICHALARI. *Gospodarka i Innowacje*, 47, 140-146.
28. Turayevna, S. N. (2024). Человеческий Капитал Как Главный Фактор Генерации Экономического Развития В Узбекистане. *Miasto Przyszlosci*, 54, 848-856.
29. Sodiqova, N. T. R. (2024). KORXONADA KADRLAR SIYOSATINI OQILONA TASHKIL ETISH YO'NALISHLARI. *Gospodarka i Innowacje*, 51, 54-62.
30. Turayevna, S. N. (2024). THE EFFECT OF LABOR PROMOTION ON WORK EFFICIENCY. *Gospodarka i Innowacje*, 49, 142-147.
31. Sodiqova, N. (2024). ECONOMIC POLICY IN THE FIELD OF YOUTH EMPLOYMENT: FOREIGN EXPERIENCE. *Modern Science and Research*, 3(2), 330-339.
32. Sodikova, N. (2024). THE MAIN DIRECTIONS OF PROVIDING THE BUSINESS SECTOR WITH QUALIFIED PERSONNEL. *Modern Science and Research*, 3(1), 133-139.
33. To'rayevna, S. N. (2024). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASI IQTISODIYOTINI RIVOJLANISHDA INVESTITSIYALARING O 'RNI. *Gospodarka i Innowacje*, 46, 258-264.
34. Sodiqova, N. (2024). TADBIRKORLIK SOHASINI MALAKALI KADRLAR BILAN TA'MINLASHNING ASOSIY YO'NALISHLARI. *Modern Science and Research*, 3(1), 123-132.
35. Sodikova, N. T. (2024). PROMOTION OF LABOR PRODUCTIVITY GROWTH IN THE ENTERPRISE AS A BASIC CONDITION. *Bulletin news in New Science Society International Scientific Journal*, 1(3), 188-198.
36. To'rayevna, S. N. (2024). O'ZBEKISTONDAGI XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA AHOLINI ISH BILAN BANDLIGINI TASHKIL ETISHNING INNOVATSION XUSUSIYATLARI. *Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting*, 4(08), 113-118.

37. Sodiqova, N. T. (2025). WAYS TO ENHANCE COMPANY COMPETITIVENESS. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 12(01), 145-150.
38. Tohir o'g'li, M. T., & To'rayevna, S. N. (2024). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA INVESTITSION SIYOSAT. *ZAMONAVIY TA'LIMDA FAN VA INNOVATSION TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(14), 45-53.
39. Sodiqova, N. (2023). A POLITICAL ECONOMY ANALYSIS OF ECONOMIC SECURITY. *Modern Science and Research*, 2(12), 559-568.
40. Otkirovich, N. S. (2024). Yashil Iqtisodiyotda Raqamli Transformatsiya. *Miasto Przyszłości*, 54, 1356-1364.
41. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. A. (2024). AHOLINING O'ZINI OZI BANDLIGINI TA'MINLASHDA AUTSORSING YANGI SHAKLINI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 59-64.
42. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. A. (2024). FRILANSERLIK-O'ZINI O'ZI BAND QILISHNING YANGI SHAKLI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 283-288.
43. Jumayeva, Z. B., & Bobojonova, M. J. (2024). TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYA QILISHDA DIVERSIFIKATSIYA STRATEGIYASINING AHAMIYATI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 300-306.
44. Akbarovna, N. N. (2024). O 'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA MAKROIQTISODIY DASTURLARNI ISHLAB CHIQISH VA AMALGA OSHIRUVCHI YONDASHUVLARDAN FOYDALANISH. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 383-389.
45. Akbarovna, N. N. (2024). TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT YURITISHNING SHAKLLARI VA YO'NALISHLARI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(3), 57-63.
46. Jumayeva, Z. B., & Bobojonova, M. J. (2024). IQTISODIY TEBRANISHLAR SHAROITIDA KICHIK BIZNESNING YASHOVCHANLIK DARAJASINI BAHOLASHNING NAZARIY ASOSLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 313-318.
47. Jumayeva, Z. B., & Bobojonova, M. J. (2024). KORXONALARING BOZORDAGI FAOLLIGINI BAHOLASHDA ANSOFF MATRISASINI QO'LLASH: AFZALLIKLARI VA USTUNLIKLARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 100-106.
48. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. A. (2024). O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KASANACHILIKNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 277-282.
49. Bobojonova, M. J., & Jumayeva, Z. B. (2025). YASHIL IQTISODNI O'RGANISHDA KERAKLI KO'RSATKICH XUSUSIYATLARI VA O'LCHOV TURLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 64-69.

50. Bobojonova, M. J., & Jumayeva, Z. B. (2025). YASHIL VA RAQAMLI OTISHLAR AVTOMOBIL EKOTIZIMINI QANDAY O'ZGARTIRMOQDA. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLDT*, 1(3), 60-65.
51. Bobojonova, M. J., & Jumayeva, Z. B. (2025). O 'ZBEKISTONDA QISHLOQ XO 'JALIGI SOHASINING HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 147-151.
52. Bobojonova, M. J., & Jumayeva, Z. B. (2025). YASHIL IQTISODIYOTDA IQLIM O'ZGARISHI BILAN PAYDO BO'LADIGAN MUAMMOLARNI OLDINI OLISH MAQSADIDA JORIY QILINGAN ISTIQBOLLI YO'NALISHLAR. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 108-113.
53. Bobojonova, M. J., & Jumayeva, Z. B. (2025). XIX VA XX ASRLARDA INSTITUTSIONALIZM IQTISODIY TA'LIMOTINING RIVOJLANISH DARAJASI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 62-67.
54. Akbarovna, N. N. (2024). MILLIY IQTISODIYOTNI TAHLIL QILISHDA QO 'LLANILADIGAN ASOSIY KO 'RSATKICHLAR. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 278-283.
55. Akbarovna, N. N. (2024). KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK IQTISODIYOTNING MUHIM SOHASI SIFATIDA. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(3), 307-313.
56. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. (2024). QISHLOQ XO 'JALIGINI KLASTERLASHNING XORIJIY TAJRIBASI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 65-71.
57. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. A. (2024). O'ZBEKISTONDA FRILANSERLIK VA AUTSORSERLIKNING RIVOJLANISH DARAJASI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 72-77.
58. Jumayeva, Z. B., & Bobojonova, M. J. (2024). TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLI MARKETINGNI QO'LLASHNING KONSEPTUAL ASOSLARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 93-99.
59. Jumayeva, Z. B., & Bobojonova, M. J. (2024). BARQAROR RIVOJLANISHGA O 'TISH SHAROITIDA ISHLAB CHIQARISHNI BOSHQARISH VA TASHKIL ETISH. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 307-312.
60. Bobojonova, M. J. (2025). PANDEMIYADAN KEYINGI DAVRDA TURIZMNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLI YO 'LLARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 284-291.
61. Bobojonova, M. J. (2025). TABIIY RESURS SAMARADORLIGIDAN FOYDALANISHNING JAHON TAJRIBASI VA XALQARO DASTURLAR. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 145-151.
62. Bobojonova, M. J. (2025). MARKAZIY OSIYODA TABIIY RESURSLARDAN FOYDALANISH DARAJASI VA UNING HOLATI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLDT*, 1(3), 180-187.

63. Bobojonova, M. J. (2025). TABIIY RESURSLAR SALOHIYATI VA UNING IQTISODIY AHAMIYATI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 206-213.
64. Bobojonova, M. J. (2025). TABIIY RESURS SAMARADORLIGIDAN FOYDALANISH HOLATI VA TAHLILI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 281-287.
65. Bahodirovich, X. B. (2025). O'ZBEKISTONDA BOJXONA NAZORATI XIZMATINI TASHKIL QILISHNING HUQUQIY ASOSLARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 65-71.
66. Bahodirovich, X. B. (2025). TIJORAT BANKLARIDA MOLIYAVIY NAZORATNI TASHKIL ETISH. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 10-16.
67. Bakhodirovich, K. B. (2023). *CONCEPTUAL FOUNDATIONS OF IMPROVING ACCOUNTING IN SMALL BUSINESS AND PRIVATE ENTREPRENEURSHIP*. IMRAS, 6 (6), 161–165.
68. Kayumovich, K. O. (2020). The highlight priorities for the development of digital tourism in Uzbekistan. *International scientific review*, (LXIX), 61-62.
69. To'rayevich, I. A. (2025). Attracting Investments into the National Economy and their Management: Current Status. *Miasto Przyszłości*, 56, 315-322.
70. AT, I. (2024). MINTAQALARDA TADBIRKORLIK SUB'EKTALARINING INVESTITSION FAOLLIGINI OSHIRISHNING ASOSIY YO 'NALISHLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 319-326.
71. AT, I. (2024). IQTISODIYOTNING REAL SEKTORIGA INVESTITSIYA QILISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI VA MINTAQAVIY XUSUSIYATLARI TAHLILI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 149-155.
72. EI, I. JAHON SAVDO KO 'RSATKICHLARI ISTIQBOLI VA BUNDA O 'ZBEKISTON EKSPORTCHI KORXONALARI UCHUN IMKONIYATLAR.
73. EI, I. (2024). O 'ZBEKISTONDA MAKROIQTISODIY KO 'RSATKICHLAR O 'ZGARISHLARINING 2022 VA 2023 YILLAR VA TARMOQLAR MIQYOSIDA TAHLILI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(3), 44-52.
74. EI, I. (2024). YALPI ICHKI MAHSULOT TUSHUNCHASI VA UNI HISOBBLASHNING ASOSIY SHARTLARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(3), 266-274.
75. Hakimovich, T. M., & Abidovna, A. S. (2025). PANDEMIYA SHAROITIDA O 'ZBEKISTON MILLIY IQTISODIYOTIDAGI TARKIBIY O 'ZGARISHLARNI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO 'NALISHLARI VA ISTIQBOLDAGI IQTISODIY O 'SISH PROGNOZLARI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 111-123.
76. Hakimovich, T. M., & Abidovna, A. S. (2025). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SANOAT TARMOQLARIDAGI TARKIBIY O 'ZGARISHLAR VA

ULARNI BAHOLASH. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 101-110.

77. Hakimovich, T. M., & Abidovna, A. S. (2025). O 'ZBEKISTON EKSPORTCHI KORXONALARI RAQOBATBARDOSHЛИGINI TA'MINLASH YO 'NALISHLARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 245-254.

78. Hakimovich, T. M., & Abidovna, A. S. (2025). O 'ZBEKISTONDA EKSPORT-IMPORT KO 'RSATKICHLARINING TAHLILI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 151-159.

79. Hakimovich, T. M., & Abidovna, A. S. (2025). JAHON SAVDO KO 'RSATKICHLARI ISTIQBOLI VA BUNDA O 'ZBEKISTON EKSPORTCHI KORXONALARI UCHUN IMKONIYATLAR. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 236-244.

80. Джураева, М. С., & Алимова, Ш. А. (2025). АНАЛИЗ БЕЗРАБОТИЦЫ В РАЗВИВАЮЩИХСЯ СТРАНАХ АФРИКИ И УЗБЕКИСТАНЕ. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 122-128.

81. Джураева, М. С., & Алимова, Ш. А. (2025). ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ВВП СТРАН ЕВРАЗИЙСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОЮЗА (ЕАЭС) И УЗБЕКИСТАНА. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 149-156.

82. Джураева, М. С., & Алимова, Ш. А. (2025). СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ УРОВНЯ ИНФЛЯЦИИ В СТРАНАХ ЕС И УЗБЕКИСТАНЕ. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 206-212.

83. Abidovna, A. S., & Sadilloevna, D. M. (2024). THE IMPACT OF MANAGEMENT PRACTICES ON INNOVATION IN ENTREPRENEURSHIP. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 232-237.

84. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). TEXNOLOGIK JARAYONNING TANNARXINI HISOBBLASH. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 17-23.

85. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). MAHSULOT TANNARXINI HISOBBLASH, XARAJATLARNI TAHLIL QILISH YONDASHUVLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 47-53.

86. Azimov, B. F., Shadiyev, A. X., & Qudratova, G. M. (2025). YENGIL SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION STRATEGIYALAR. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 15-22.

87. Raxmonqulova, N. O. (2025). TASHKILOTNING MOLIYAVIY REJASI VA UNING MUVAFFAQIYATGA TA'SIRI. *Science, education, innovation: modern tasks and prospects*, 2(1), 8-14.

88. Raxmonqulova, N. O. (2025). HODIMLARNI RAG 'BATLANTIRISH VA MOTIVATSIYA ORQALI ISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, 2(1), 29-35.

89. Raxmonqulova, N. O. (2025). TASHKILOT MAQSADLARINI BELGILASH VA ULARGA ERISHISH BO 'YICHA STRATEGIK REJALASHTIRISH

JARAYONLARI. *Science, education, innovation: modern tasks and prospects*, 2(1), 22-28.

90. Hakimovich, T. M. (2025). PRIORITIES FOR DEEPENING STRUCTURAL CHANGE IN THE ECONOMY. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 12(01), 84-90.

91. Hakimovich, T. M. (2025). HUDUDLAR IQTISODIYOTINI JADAL RIVOJLANTIRISH BO'YICHA STRATEGIYALARNING QO'LLANILISHI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 129-136.

92. Bazarova, M. (2025). O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA DAVLAT MOLIYASI TIZIMIDAGI ISLOHOTLARNING ASOSIY YO'NALISHLARI. *Modern Science and Research*, 4(1), 29-36.

93. Shadiyev, A. X. (2025). A MODERN APPROACH TO THE METHODOLOGY OF TEACHING ECONOMIC DISCIPLINES. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 12(01), 134-139.

94. Khudoynazarovich, S. A. (2022). Features of evaluating the effectiveness of activities at the Bukhara State University. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(11), 153-159.

95. Xudoynazarovich, S. A. (2024). KORXONA VA TASHKIOTLARDA PERSONALNI BOSHQARISH TIZIMI VA TAMOYILLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 48, 685-690.

96. Shadiyev, A. (2024). TA'LIM MENEJMENTI. TA'LIMNI BOSHQARISH USULLARI VA QARORLARI. *Modern Science and Research*, 3(6).

97. Olimovich, D. I., & Khudoynazarovich, S. A. (2020). The cost-effectiveness of improving the quality of hotel services. *Academy*, (4 (55)), 40-42.

98. Khudoynazarovich, S. A. (2023). CREATING VALUE IN A TOURIST DESTINATION.

99. Azimov, B. F. (2024). MOLIYAVIY SEKTORDA STATISTIK KUZATISH VA UNING USULLARI. *XALQARO KONFERENSIYA VA JURNALLARNI SIFATLI INDEXLASH XIZMATI*, 1(1), 28-31.

100. Жумаева, З. К. (2019). Современные Тенденции И Направления Развития Инвестиционной Деятельности В Регионах Республики Узбекистан. *Современные Проблемы Социально-Экономических Систем В Условиях Глобализации*, 148-152.

101. Jumayeva, Z. (2024). RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ELEKTRON TIJORATNING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI. *Modern Science and Research*, 3(6).

102. Bustonovna, J. Z. (2024). IQTISODIY MUAMMOLARNI HAL QILISHDA BARQARORLIKNI TA'MINLASHNING MUHIM SHARTLARI. *Miasto Przyszłości*, 55, 1436-1440.
103. Джураева, М. С. (2025). АВТОНОМНЫЕ И ИНТЕГРИРОВАННЫЕ МЕТОДЫ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 135-141.
104. Hakimovich, T. M., & Avazovna, R. L. (2024). IQDISODIY NOCHOR KORXONALAR TAHLILI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 284-292.
105. Avazovna, R. L., & Hakimovich, T. M. (2024). MINTAQADA MEHNAT BOZORI. MEHNAT BOZORINI TARTIBGA SOLISHNING XUDUDIY ASOSLARI, AHOLI BANDLIGI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YOLLARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 307-309.
106. Bazarova, M. (2023). EFFECTIVENESS OF USING PR-ADVERTISING SERVICES IN THE PROCESS OF PRODUCT DELIVERY ON THE EXAMPLE OF BUKHARA REGION. *Modern Science and Research*, 2(12), 506-512.